

1. Euklido ir unitariosios erdvės.

1. Jeigu $(u, v)_1$ ir $(u, v)_2$ yra Euklido erdvės skirtingos skaliarinės daugybos, tai skaliarinė daugyba bus ir $a(u, v)_1 + b(u, v)_2$, kai a, b – neneigiamieji, kartu nelygūs nuliui skaičiai. Įrodykite.

2. Ortogonalizuokite aritmetinės erdvės \mathbb{R}^n vektorių sistemą:

$$\begin{aligned}u_1 &= (1, 2, 1), \\u_2 &= (-3, -4, -1), \\u_3 &= (-4, -7, 0).\end{aligned}$$

3. Ortogonalizavimo procesu sudarykite aritmetinės erdvės \mathbb{R}^n vektorių u_1, u_2, \dots, u_m tiesinio apvalkalo ortogonaliją bazę:

$$\begin{aligned}u_1 &= (2, 3, -4), \\u_2 &= (-3, -1, 5), \\u_3 &= (8, -13, 16).\end{aligned}$$

4. Papildykite vektorių sistemą u_1, u_2, \dots, u_m iki aritmetinės erdvės \mathbb{R}^n ortonormuotosios bazės:

$$\begin{aligned}u_1 &= \frac{1}{3}(1, -2, 2), \\u_2 &= \frac{1}{3}(-2, 1, 2).\end{aligned}$$

5. Raskite aritmetinės erdvės \mathbb{R}^4 vektorių u_1, u_2, \dots, u_m tiesinio apvalkalo ortogonaliojo papildinio bazę;

$$\begin{aligned}u_1 &= (4, 1, 2, -3), \\u_2 &= (2, -2, 3, 5).\end{aligned}$$

6. Apskaičiuokite aritmetinės erdvės \mathbb{R}^4 vektoriaus u projekciją ir statmenį į vektorių sistemos u_1, u_2, \dots, u_m tiesinį apvalkalą $\langle u_1, u_2, \dots, u_m \rangle$:

$$\begin{aligned}u_1 &= (1, -1, 2, 3), \\u_2 &= (-1, 3, 1, 5), \\u &= (2, -3, 3, -3).\end{aligned}$$

7. Ar bus Euklido erdvės E poerdviu aibė

$\{U = u \in E : (v, u) = a, \text{čia } v - \text{fiksuotas vektorius, } a - \text{fiksuotas skaičius}\}$?

8. Polinomų vektorinėje erdvėje M_n kuriuo nors būdu apibrėžta skaliarinė sandauga. Įrodykite, kad Euklido erdvėje M_n egzistuoja ortogonalioji bazė, kurioje su kiekvienu sveiku skaičiumi $k : 1 \leq k \leq n$ yra po vieną k -ojo laipsnio polinomą.

9. Tegu $f_0(x), f_1(x), \dots, f_n(x)$ ir $g_0(x), g_1(x), \dots, g_n(x)$ dvi bazės iš 17.

Įrodykite, kad, daugiausiai pakeitus numeraciją, turėsime $f_i = a_i g_i, a_i \in \mathbb{R}$.

10. Tegu e_1, e_2, \dots, e_n realiosios vektorinės erdvės V bazė. Įrodyti, kad erdvėje V galima apibrėžti skaliarinę sandaugą taip, kad sistema e_1, e_2, \dots, e_n taptų ortonormuota baze Euklido erdvėje V .

11. Vektorinėje erdvėje M_n apibrėžti skaliarinę sandaugą taip, kad polinomų sistema $1, t, \frac{t^2}{2!}, \dots, \frac{t^n}{n!}$ būtų ortogonalioji.

Apibrėžimas. Tegu L - Euklido erdvės E poerdvis. Su kiekvienu $x \in E$ egzistuoja $y \in L$ ir toks $z \perp L$, kad $x = y + z$. Čia y vadinamas ortogonalioji projekcija, o z - statmeniu į L .

12.-13. Raskite vektoriaus x ortogonalioji projekcija ir statmenį į L .

12.a) $x = (14, -3, -6, -7); L = \langle (-3, 0, 7, 6); (1, 4, 3, 2); (2, 2, -2, -2) \rangle$.

b) $x = (2, -5, 3, 4); L = \langle (1, 3, 3, 5), (1, 3, -5, -3), (1, -5, -3, -3) \rangle$.

13. a) $x = (-3, 0, -5, 9), L = \left\{ (a_1, a_2, a_3, a_4) : \begin{array}{l} 3a_1 + 2a_2 + a_3 - 2a_4 = 0 \\ 5a_1 + 4a_2 + 3a_3 + 2a_4 = 0 \\ a_1 + 2a_2 + 3a_3 + 10a_4 = 0 \end{array} \right\}$.

b) $x = (7, -4, -1, 2), L = \left\{ (a_1, a_2, a_3, a_4) : \begin{array}{l} 2a_1 + a_2 + a_3 + 3a_4 = 0 \\ 3a_1 + 2a_2 + 2a_3 + a_4 = 0 \\ a_1 + 2a_2 + 2a_3 - 4a_4 = 0 \end{array} \right\}$.

14. Euklido erdvėje įrodyti: $x \perp y \iff \|x - y\|^2 = \|x\|^2 + \|y\|^2$.

15. Unitarioje erdvėje įrodyti: $x \perp y \implies \|x - y\|^2 = \|x\|^2 + \|y\|^2$. Ar galioja atvirkštinis teiginys?

16. Unitarioje erdvėje įrodyti: $x \perp y \iff \|\alpha x + \beta y\|^2 = \|\alpha x\|^2 + \|\beta y\|^2$ su visais $\alpha, \beta \in \mathbb{C}$.

17. Unitarioje erdvėje įrodyti: $\|x + y\|^2 + \|x - y\|^2 = 2\|x\|^2 + 2\|y\|^2$.

18. Įrodyti, kad bet kokiame Euklido erdvės E poerdvyje U galima parinkti ortonormuotą bazę e_1, \dots, e_k ir f_1, \dots, f_k taip, kad galiojūt: $(e_i, f_j) = 0, i \neq j$ ir $(e_i, f_i) = 1$.

Apibrėžimas. Kai $E = U$, tai bazės iš 27. vadinamos binormuotomis.

19. Įrodyti, kad bet kokiai ortonormuotai Euklido erdvės bazei egzistuoja vienintėlė binormuota bazė .

20. Tegu e_1, \dots, e_n ir f_1, \dots, f_n biortonormuotos bazės. Įrodyti, kad $\langle e_1, \dots, e_k \rangle^\perp = \langle f_{k+1}, \dots, f_n \rangle$ su visais k .

21. Raskite biortonormuotas bazes bazei e_1, e_2, e_3, e_4 .

a) $e_1 = (1, 0, 0, 0)$, $e_2 = (0, 2, 0, 0)$, $e_3 = (0, 0, 3, 0)$, $e_4 = (0, 0, 0, 4)$.

b) $e_1 = (1, 0, 1, 0)$, $e_2 = (0, 1, 2, 0)$, $e_3 = (0, 0, 1, 0)$, $e_4 = (0, 0, 3, 1)$.

c) $e_1 = (1, 1, 1, 1)$, $e_2 = (0, 1, 1, 1)$, $e_3 = (0, 0, 1, 1)$, $e_4 = (0, 0, 0, 1)$.

d) $e_1 = (1, 1, 1, 1)$, $e_2 = (1, 1, -1, -1)$, $e_3 = (1, -1, 1, -1)$, $e_4 = (1, -1, -1, 1)$.

22. Raskite lygtis, kurios apibrėžia poodvio L ortogonalųjį papildinį.

$$\text{a) } L = \left\{ (x_1, x_2, x_3, x_4) : \begin{array}{l} 2x_1 + x_2 + 3x_3 - x_4 = 0 \\ 3x_1 + 2x_2 - 2x_4 = 0 \\ 3x_1 + x_2 + 4x_3 - x_4 = 0 \end{array} \right\}.$$

$$\text{b) } L = \left\{ (x_1, x_2, x_3, x_4) : \begin{array}{l} 2x_1 - 3x_2 + 4x_3 - 4x_4 = 0 \\ 3x_1 - x_2 + 11x_3 - 13x_4 = 0 \\ 4x_1 + x_2 + 18x_3 - 23x_4 = 0 \end{array} \right\}.$$

23. Tegu e_1, \dots, e_k - orotnormuota sistema n -matėje Euklido erdvėje E . Įrodykite, kad $\sum_{i=1}^k (u, e_i) \leq \|u\|$, $\forall u \in E$.

Lygybė galima tada ir tik tada, kada $k = n$.